

Cena za najlepšiu prózu s kysuckou tematikou XXX. ročníka Jašíkových

Kysúc:

Marián Grupač

Narodil sa 15.1.1973 v Čadci. Publikoval v Dotykoch , Literárnom týždenníku, Slovenských pohľadoch, Psom víne a ďalších časopisoch. Bol ocenený vo viacerých súťažiach (Literárna Senica L Novomeského, Slovenská poviedka, Literárne Šurany). Na festivale Genovantotto (Janov) získal roku 1998 medzinárodnú cenu pre mladého básnika. Bol finalistom medzinárodnej literárnej prehliadky Premio Tivoli Europa Giovani '99. Debutoval roku 1998 zbierkou Cudná noc v Paríži (Cena Rubato) Roku 1999 mu vyšla básnická zbierka Dráždenie dažďa a roku 2000 zbierka poviedok Z podkrovia Európy. Je nositeľom ďalších literárnych ocenení: prémie Literárneho fondu, prémie Spolku slovenských spisovateľov, Cena Slovenských pohľadov.

Holuby

Vracal som sa so svojou manželkou z víkendu na chate v horách, vtedy sme spolu ešte len chodili. Bola nedeľa a autobus, v ktorom sme sa viezli z dedinky do mesta bol plný starých žien v naškrobených čiernych, šuchotajúcich sukniach, ktoré tuším nazývali „fortuchle“ a každá mala na hlave uviazanú šatku. Viezli sa do kostola, v rukách držali modlitebné knižky a cez pokrivené hrubé prsty mali obmotané štrngajúce ružence. Pamätám si, že v autobuse bolo dusno, okná boli zarosené a vzduch ťažký a plný akéhosi stareckého pachu, ktorý pripomínal zmes potu a teplého vosku. Bolo mi zle, v hlave mi pľušťalo, potil som sa, triasli sa mi ruky a všetok včerajší alkohol, ktorý som vypil, som cítil v sebe ako jed, ktorý ma požiera a úplne paralyzuje moje myslenie. Sadol som si k oknu, aby som nemusel žiadnej starene uvoľniť miesto na sedenie a snažil som sa zaspať. Zápach môjho potu, bolesti hlavy a ukrutné zvieranie žalúdka, to všetko v žiadnom prípade na mňa nepôsobilo ako sedatívum. Zrazu sa moja žena zodvihla zo sedadla a ponúkla svoje miesto akejsi poblednutej popolavej starej dýchavičnej kresťanke.

„Do boha!“, v duchu som si zahrešil sám pre seba, postavil som sa tiež a hneď na našich miestach sedeli babky dve. Pri kostole autobus vyplul čiernu masu tiel na chodník a tak som si opäť mohol sadnúť. Cesta do mesta trvala ešte asi pol hodiny, ktorú som strávil pozorovaním rodinných domov, ktoré sa v rýchlosti objavovali a zase mizli popri ceste. Boli to desiatky a desiatky domčekov a domov, ktoré vlastne vtedy vo mne zapálili oheň, tuším ten pohľad cez autobusové okno to spáchal, že som doslova vzbĺkol ako suchý starý peň v objatí plameňov a vtedy som si už bol takmer istý, že tu nemôžem ostať. V hlave mi bláznivo poskakovali myšlienky – Kedy ja budem mať toľko peňazí, aby som postavil dom? Ako chcem žiť ďalej? čo budem robiť, keď vlastne ani nič poriadné neviem? Uživím seba a rodinu a ČO ma tu vlastne drží?...

Všetko to boli azda naivné, rojčivé a sebaľútostivé otázky, ktoré som však

vtedy pociťoval ako ohromné pálivé rany. Tie však postupom času nezmizli. Ostali vo mne ich neurčité zárodky ako stigmy. Bol som presvedčený, že ak odídem do zahraničia, určite skôr a možno ľahšie nájdem prácu, pri ktorej budem môcť aj ďalej písať a tiež zarobím aj nejaké peniaze, čo bolo podľa mňa Tu takmer nemožné.

Po pár rokoch som sa oženil, prenajali sme si malú garsónku a začal som pracovať ako ošetrovateľ. Manželka dochádzala do neďalekej dedinky, kde v škole učila angličtinu. Po roku sme od nemocnice dostali (dočasne) do prenájmu jednu izbu na slobodárni. Tešili sme sa tak, ako kedy sme sa mali čomu tešiť! Izba bola trocha väčšia ako naša predošlá garsónka, mali sme dokonca vaňu! A inkaso sme platili na svoje meno! A mali sme osobitný kuchynský kútik! Vtedy sme ešte netušili, že práve táto izba nám život neskôr poriadne skomplikuje. Onedlho som musel odísť na vojenskú službu a po mojom návrate do civilného života sa nám narodila dcérka Margarétka. Opäť sme sa nasťahovali do nášho hniezdočka na slobodárni, ktoré už však za ten čas začalo plesnivieť. Ja som opäť začal pracovať ako ošetrovateľ. Nemám skúsenosti s prácou ošetrovateľov v iných nemocniciach, ale tam, kde som robil ja, bol tento stupeň nižšieho zdravotníckeho personálu úplne najnižšie v nemocničnej zamestnaneckej hierarchii. Moje postavenie v práci mi až veľmi pripomínalo povolanie parížskeho „plongeura“, umývača riadu v hoteli, akéhosi kuchynského pomocníka, ktorého náplň práce a jeho život až do absurdnej dokonalosti vykreslil George Orwell v jednej svojej knižke: „Človek musí neustále preskakovať medzi množstvom rôznych úkonů – je to jak třídit druhy džemu a bum!, v tu chvíli přijíždí další výtah požadující míchaná vajíčka, kávu a grapefruit: běžíte do kuchyně pro vajíčka a do jídelny pro ovoce, letíte jako blesk, aby ste byli zpět, než se vám začne pálit topinka a přitom nesmíte zapomenout na čaj a na kávu – kromě pěti dalších objednávek, které stále přicházejí: mezitím vás pronásleduje nějaký číšník a obtěžuje vás kvůli ztracené láhvi sodovky a vy se s ním hádáte.“

Približne tak isto to funguje s ošetrovateľom v nemocnici, v ktorej som pracoval: Prídete ráno na oddelenie a začnete roznášať plastové nádoby s vodou imobilným pacientom, aby sa mohli umyť, keď ste pri štvrtjej izbe, z jednotky už na vás kričí nespokojný pacient, ktorému sa zdá voda studená, bežíte naspäť, doležete horúcu vodu a keď sa vraciate na štvorku, kričí už na vás sestrička zo šestky, aby ste jej prišli pomôcť obrátiť ťažkého pacienta, ktorý si pod seba naložil, nestihnete si ani dať rukavice a tak s rukami od hovna bežíte do čističky k umývadlu a už na vás kričí ďalšia sestra, že treba oholiť starého pána na osmičke; ste v polovici holenia, keď príde inštrumentárka z operačného sálu a ziape na vás, že musíte vyholiť pani na trojke, pretože operačný program dnes začína skôr, rýchlo musíte pozbierať nádoby so špinavou vodou a bežíte s britvou na trojku, keď sa zrazu zrazíte s upratovačkou, ktorá umýva chodbu a vynadá vám prinajmenšom do idiotov, pretože to „všetko“ kvôli vám musí znova umývať atakďalej atakďalej A to všetko robíte za plácu, z ktorej ak

máte šťastie, môžete vyžiť asi tak tri týždne.

Keď Margarétka dovŕšila jeden rok, náš spoločný život sa v mnohom zmenil. Jedna izba, ktorá nám bola spálňou, jedálňou, obývačkou i detskou izbou súčasne, začala byť ak nie tesná, tak aspoň „priestorovo nevyhovujúca“. Plieseň na stenách i napriek mojím neustálym škrabaniu, postrekovaniam i natieraniam, sa hrdo vyšplhala takmer do pol metra od podlahy a to si už vyžadovalo okamžité riešenie. Záchod splachoval asi na každý desiaty krát a tak sme často ako splachovač používali vedro s vodou alebo hadicu od sprchy. Tiež naša, ešte pomerne čerstvá, maľovka na stenách akosi rýchlo zostarla a v noci začala tajomne opadávať. Kedysi v tých časoch začali moje stigmy znova páliť, hnísať, mokvať a krváčať.

Rozhodol som sa a vyslovil som to:

„Musím odísť!“.

Nemal som definitívnu predstavu kam pôjdem, ale určite som vedel, bol som presvedčený (!), že tu - na Slovensku už ostať ďalej nemôžem a ani nechcem. Povedal som síce ODÍŠŤ, pretože v podvedomí som si nechcel pripustiť, aby to vyzeralo ako ÚTEK.

Pohrával som sa so svojím odchodom ako s niečím absolútne prirodzeným a agnostickým. Útek vo mne vyvolával ťažký pocit zbabelstva, slabosti a neschopnosti, na druhej strane odchod by mohol byť čosi ako alternatíva, šanca, vzopretie sa. Ale ako ináč nazvať to, keď človek opustí rodinu, priateľov a bude to znieť možno pateticky, ale aj svoju vlastnú zem? Dajú sa vôbec bezbolestne vytrhnúť všetky tieto živé korene? Hoci aj v mene akejsi pseudoobety?

Ale dovtedy som nikdy nepocítil čosi, čo by som mohol nazvať vlastenectvom, národnou ľudskou hrdosťou a tiež význam slova zodpovednosť ostával pre mňa hmlisto neurčitý. Do tých čias iba jediný krát v živote som pocítil nepatrné šťastie, teplý závan šteklivej radosti z toho, že som Slováč, to vtedy, keď som prvý krát videl Jakubiskov film Tisícročná včela...

Sám pre seba som svoj dlho kŕmený krok cez hranice argumentoval tým, že azda zarobím viac peňazí, aby sme konečne mohli žiť ako ľudia a podobne, aj keď vtedy som si zmysel toho, čo vlastne chcem robiť, nie celkom dostatočne vedel uviesť a zhodnotiť ...

Dost' na tom, zakrátko som začal zarábať peniaze ne cestu na rôznych brigádach popri dvanásťhodinových celodenných a nočných službách v nemocnici. Moja finančná situácia sa však ani po čase nijako nezlepšila. Všetkým nebolo dôvodom, aby sa lepšie mala – tých pár vydretých korún po brigádach zhltoť lačne i tak stále podvýživný rodinný rozpočet a ja som nič neušetril. Iné vedľajšie príjmy som nemal a napríklad kšeftovať s peniazmi spojené s postávaním na ulici tak, ako to robili podaktorí, mi bolo odporné a ešte viac ponižujúce, ako keby som sa mal prpláť v kontajneroch s odpadkami. Raz sa mi však naskytla príležitosť, ako za krátky čas zarobiť pomerne slušnú sumu peňazí, pretože krátko po novembri 1989 vrátili v našom meste istému emigrantovi znárodnenú (dovtedy štátnu) budovu späť do súkromného vlastníctva a staronový majiteľ plánoval likvidáciu

holubieho podkrovia v tom dome a zháňal brigádnikov, ktorí by všetko to „holubie svinstvo“ vyčistili a sľuboval tiež šťavnatú odmenu. Neváhal som ani chvíľu. Presvedčil som aj svojho kolegu, ktorý by si pre korunu dal urobiť aj incíziu penisu. Bol to veľmi zvláštny človečik, ktorý nikdy nepovedal to, čo by v danej situácii bolo logické alebo samozrejmé a takmer vždy pri rozhovore s ním, on zavádzal svoju reč kdesi do tieňov irónie, inotajov a dvojzmyslovosti, čo netvrdím, že je úplne zvrátené alebo neobvyklé, on to však VŽDY robil tak zanietene a systematicky, že ten, čo ho poznal len povrchno a nevedel, že mu vlastne ide o spôsob obrany, myslím teda, že sa snažil zo všetkých síl, aby sa mu nikto nedostal pod kožu, tak takýto človek ho mohol považovať za dosť veľkého čudáka alebo tiež čuráka ... No a tento môj kolega z nemocnice okrem toho, že v zamestnaní za celých tridsať odrobených rokov (dovolenkoval vždy kdesi na brigáde) ani raz nebol v bufete, nedajbože, aby tam ešte aj niečo kúpil!, dokonca nevedel ani kde sa bufet v nemocnici nachádza!, tak on si z domu do práce nosieval vo fľaši obyčajnú vodu a dva hrubé krajce chleba s masťou alebo nedojedeným mäsom od minulého obeda. Vodu však do fľaše nenaberal z domáceho vodovodu, dokonca sa zvykol holiť v práci na záchode, pretože vodomery boli čertovsky presné zariadenia a každá zbytočná kvapka bola časťou jeho halierika a ten časťou koruny a tá zasa časťou jeho majetku a ten bol jeho Bohom i Satanom. Vodu si čapoval zo studničiek, ktoré na jeho nevýslovné šťastie a radosť neboli zatiaľ ešte nikým sprivatizované alebo inak znehodnotené a voda z nich – pre neho nezdaniteľná hodnota – bola niečo ako maličké víťazstvo a pochopiteľne ďalšia koruna do kešene. Keď aj mal nejaké záľuby, okamžite z nich spravil zdroj ďalších príjmov, hoci aj nepatrných. Nemal som k tomuto slizkému človekovi nijaký vzťah. Vedel som však, že tú prácu s holubami zoberie a radšej budem robiť s ním, ako s niekým, koho vôbec nepoznám a neviem, čo od neho môžem očakávať. Od môjho kolegu som čakal len poriadnu robotu, a aby podľa možnosti čo najmenej rozprával. Nesklamal ma. Prvý deň brigády nás privítal malý tučný chlapík a lámanou slovenčinou nám vysvetlil čo máme robiť. Dal nám lopaty, veľké igelitové vrecia a zaviedol nás do podkrovia domu. Do očí nám udrel pohľad desiatky, možno stovky živých i mŕtvych holubov. Čo zaregistroval náš čuch sa dá určite jednoducho domyslieť. Holuby majú totiž tú zázračnú mystickú schopnosť vycítiť príchod vlastnej smrti a z posledných síl ešte doletieť na spoločné MIESTO, kde zomierajú všetky holúbky, padnúť na telička svojich druhov a vedno s nimi pomaly zvečnieť ... A my sme sa teda podujali takýto holubí cintorín vypratať z podkrovia jedného veľkého starého domu, ktorého majiteľovi asi veľmi prekážali títo starí nemí nájomníci – neplatiči.

Doteraz mám pevne v pamäti uložený obraz mŕtvych a umierajúcich holubov. Z niektorých ostali už len kostičky, spráchnivené pierka a smrad iné boli zčasti zachovalé a ďalšie ešte celkom čerstvé holubie mŕtvolky. Ba dokonca sme videli pár holubov i zomierať! Vleteli do podkrovia a okamžite padli na masu mŕtvych telíčok. Pár sekúnd sa jemne triasli, vyzeralo to akoby plakali alebo si len chceli

nájst' tú najvhodnejšiu polohu, v ktorej by mohli splynúť so svetom. Potom im krídla strnulo znehybneli v akomsi nepeknom kŕči a ich malé očká zaliala sivá zástera ticha. Lopatou sme ich nakladali do veľkých igelitových vriec a vynášali do pripraveného kontajnera na odpadky. Všade sa prášilo a vo vzduchu lietali pierká ako v Jakubiskových filmoch, vzduch šerili rozvírené kúdole prachu z trusu a starých kostí. Hoci sme si uviazali na ústa šatky, i tak sa nám dýchalo veľmi ťažko a vlasy sme mali sivé a tvrdé, presne ako pierka tých práve skonanych holubov. Oči pálili a teplé slzy nám pomaly štekli líca. So smiechom sme sa doberali, že plačeme za holúbkami, no dnes tuším, že nie všetky slzy mi vtedy vytlačil iba rozvírený prach ...

Keď sme boli hotoví, trvalo to skoro týždeň, dostali sme slušne zaplatené, môj kolega radšej rýchlo zutekal domov – asi aby som ho náhodou nepozval na pivo, čo by ma nenapadlo ani v tom najhoršom sne, nuž a ja som sa pobral ... do krčmy.

Neskoro v noci som sa vrátil domov. Žena s dcérkou už spali a ja som sa potichučky odšuchtal do kuchynky. Tam som si pootvoril okno, zapálil cigaretu a len tak bezmyšlenkovite som hľadel do tmavomodrej tmy vonku a vypúšťal som do nej belasé mäkké pramienky dymu. Ešte som ani nedofajčil cigaretu, keď som pocítil ohromný tlak v močovom mechúri. Zdalo sa mi, že keď sa hneď nepôjdem odľahčiť, určite prasknem a zatopím celú izbu ... Na záchod som však ísť nechcel, pretože by som určite zobudil manželku a vôbec som nemal chuť počúvať jej rozospaté výčitky. Umývadlo v kuchyni bolo dosť vysoko a nápad vymočiť sa tam, som ihneď zavrhol. Pohľad mi padol na prázdnu fľašu od minerálky. Po pár sekundách už bola skoro do plna naliata teplým obsahom môjho mechúra. Ale Čo teraz s tou fľašou? Bývali sme na piatom poschodí a popod naše okno viedla úzka vedľajšia cesta k neďalekej križovatke. Otvoril som okno dokorán a pokiaľ som dovidel, nikde som nezbadal žiadne auto ani chodca. Všetkým už bola skoro polnoc. Rozohnal som sa a fľašu som prudko vyhodil z okna. Zrazu však odkiaľsi z tmy vystrelili na cestu dva pásy svetla a vtedy som začul, ako sa veľkou rýchlosťou po ceste pod našim oknom ženie akési auto. Rýchlo som zatvoril okno, kľakol som si na podlahu v kuchynke a napäto som čakal, kedy fľaša dopadne na zem. Na miesto toho sa nočným tichom ozvalo škripanie brzd, pišťanie pneumatík a tupý hlasný náraz. Až po pár nekonečne dlhých minútach som sa odhodlal jedným okom pozrieť von na ulicu. Práve prišla sanitka záchranej služby a z havarovaného auta vyťahovali krvavé telo – asi vodiča, na nosítka. Potom prišli policajti. To som už nevydržal a ako v tranze som odišiel do kúpeľne, kde som sa umyl v studenej vode, vyzliekol som sa a vkĺzol som do postele. Manželka sa prehodila na druhý bok a z polospánku zašomrala: „Smrdíš.“

I napriek otrasnému pocitu, ktorý so mnou lomcoval ako zimnica, som pomerne rýchlo zaspal. Sníval sa mi sen. Je to zvláštne, ale dokážem sa naňho rozpamätať do najmenších detailov.

Bol som vtedy – v tom sne – v nejakom neznámom meste. Nebolo to obyčajné

mesto. Vlastne to bolo smetisko. Veľmi jasne sa pamätám na more odpadkov a špiny všade okolo mňa. Zarazilo ma, že všade okolo boli roztrúsené mŕtve telá holubov. Stál som tam ako opitý s otupenými zmyslami a svet navôkol sa začal zlievať do mokrého akvarelu farieb a tlmených zvukov a pachov (tie som cítil úplne dokonale!), ktoré stúpali v špinavom dyme zo smetiska ku kalnej oblohe a len kde-tu na chvíľu vzbĺkol plamienok, keď sa chytili od tlejúcej špiny pierka ktoréhosi mŕtveho holuba. Jasný ohník ako bodnutie výčitky. A vtedy náhle priletel ku mne živý holub, chvíľu sa nadúval, potom zatrieskal krídlami a povedal:

„Prečo ste to urobili, ľudia? Prečo ste zničili sväté MIESTO? Prečo ste opäť zabili Boha?“, zase sa ohromne nadul a pokračoval: „Mali sme v našom živote jednu, jedinú istotu. Istotu, že naposledy padneme tam, kde už veky máme svoje MIESTO. Čo na tom záleží, že ten dom postavil človek? Je snáď ešte niečo svätejšie ako PRIRODZENOSŤ? Ako príroda? Ako vtáci? Ako smrť? V y ste nám zranili krídla. Odsúdili ste nás na nekonečný let a bolesť. Ako dlho bude trvať, než si znova nájdeme svoje MIESTO? Ako dlho potrvá, než nám ho znova zničíte? Už nemôžeme zomrieť, je príliš neskoro na smrť. Len večná neistota...“ Vtedy som sa zobudil.

V to ráno som sa cítil ako zločinec. Bolo to čudné, že v sne mi „vták, ktorý rozpráva“ nepripadal nijako neprirodzene. Skôr ma vtedy trápil fakt, že čo povedal a ako to povedal, vôbec neznelo ako výčitka. Jeho reč, to bolo posolstvo ... tichá výzva? Zmietali sa vo mne obsesie z pocitu viny, no na druhej strane, jasný, zreteľný dôvod, ktorý by ma robil jednoznačne odsúdeniahodným, som si akosi nedokázal dostatočne pomenovať ...

Každý zločinec je však asi špecifický, nezávisle od (zlo)činu, ktorý spáchal. Pomyslel som na "slávneho" Raskol'nikova, ktorý s ťažkým bremenom všeobecne uznanej spravodlivosti, odráža od seba jej chápadlá pološialenými argumentami vlastnej autodeštrukčnej agónie, zaplietajúc sa pomaly do svojej vlastnej siete tak, ako sa ja teraz zaplietam do tohoto súvetia, kde sa aj na koniec chytí a vycicia sám seba... Spomenul som si na Jozefa K. a jeho neuveriteľne absurdnú Cestu Procesu ..., prišiel mi na um kapitán Dreyfus, ktorý bol uznaný zločincem hádam len preto, že nechcel mäso zapíjať mliekom a tiež sa mi v mysli zjavil starý Villon, ktorý pravdepodobne najlepšie poznal a precítil čas – o päť dvanásť ...

Do práce som ráno prišiel už s pevným presvedčením, že čoskoro dám výpoveď a konečne opustím túto studenú bezcitnú noru. Hneď po rannej toalete na oddelení som bežal na operačný sál. Takmer som skamenel od hrôzy, keď som sa dozvedel, že prvý sa bude operovať akýsi inžinier Buloh, ktorý včera v noci havaroval presne na tej istej ulici, kde bývam aj ja ...

Mal zlomenú stehnovú kosť na pravej nohe, zlomené predlaktie na pravej ruke, mal vybitých pár zubov a početné odreniny na tvári a na celom tele. Keď som ho viezol na sál, bol už premedikovaný a mrml'al akési nezrozumiteľné slová, akoby hrkútal umierajúci holub. Počas operácie mi stále čosi padalo z rúk,

zakopával som o stoličky a potil som sa ako somár vo vreci. V jednej chvíli som pocítil prudkú slabosť v nohách, zakrútila sa mi hlava a zbadal som ako popod veľké operačné svetlo lietajú biele holuby akoby to boli komáre, ktoré prilietajú z noci k rozsvieteným lampám. Vybehol som von a na záchode som sa vyzvracal. Naspäť som sa už nemohol za žiadnu cenu vrátiť a tak som si zobral na zvyšok služby náhradné voľno a pobral sa domov. Cestou cez mesto na slobodárku som išiel ako v mrákotách a takmer na nič sa nepamätám. Akurát, keď som už konečne došiel k vchodu do paneláku, pocítil som na sebe ten nepríjemný pocit z upretého pohľadu, ktorý vás sleduje a vy ho na sebe cítite ako veľkého nočného motýľa, ktorý vám sedí na krku. Obzrel som sa a zbadal som domovníka, ktorý upratoval trávnik od smetí a odpadkov.

„Dobrý deň!“, zašepkal som.

„Dobrý!? Ako pre koho!“ , zaštekala domovnica a nervózne pokračovala: „To je hrozný bordel! Ľudia sú horší ako zvieratá. Tolko špiny! A furt ktosi čosi vyhadzuje z okna...“.

Pri týchto slovách sa mi zazdalo, že sa pozrel na mňa nejako ináč – ako keď zbadáme, že niekto v obchode čosi ukradol a náhle sa naše pohľady na pár sekúnd stretnú ... Ten pohľad akoby mi vycical z tela všetku energiu, akoby ma ochromil. Rýchlo som sa vytrhol z moci mrazivo napätej chvíle a po schodoch som vybehol až na piate poschodie. Do skorého rána som túžobne, no márne očakával úľavu spánku, ale oddych mi už dožičený nebol. Ráno som sa polomŕtvy vybral do práce s páľivou myšlienkou, že ak niečo okamžite nepodniknem, určite sa čoskoro zbláznim. Ale čo mám robiť? Priznať sa inžinierovi Bulohovi, že ja môžem za jeho nehodu, lebo som z okna vyhodil na jeho auto fľašu so šľankami? Alebo sa tváriť, že o ničom neviem a čo najrýchlejšie odtiaľto zdrhnúť? Teraz by to už bol ÚTEK...

Pri toalete na traumatologickom oddelení som sa nevyhol ani Bulohovej izbe. Na prvý pohľad sa mi zdal akísi veselý, akoby mu oznámili, že tá nehoda sa nestala jemu, ale niekomu inému a on je vlastne zdravý. Poprosil ma, aby som ho oholil. Ruky sa mi poriadne triasli a pár krát som ho i dosť hlboko porezal.

„Prepáčte, ja ...“ , rozrušene som koktal, keď som ho asi štvrtý krát kvalitne podrezal.

„ To je v poriadku, chlapče!“ , veselo zatiahol pán Buloh a so širokým úsmevom na dorezanej tvári dodal:

„Vieš, vlastne by som mal mať výčitky svedomia, mal som škaredú nehodu, mohol som aj niekoho zraziť ... bol som totiž ožratý ako snop! Pil som už štvrtý deň a ani neviem čo ma to napadlo, že som sadol do auta.“

Hrklo vo mne. Posmelený touto Bulohovou sponďou, spýtal som sa:

„Vy ste boli opitý, keď ste nabúrati?“

„Hej ako divá sviňa!“

„ A fľaša... nevideli ste fľašu ... teda myslím ...“ .

„Čože, fľašu? Vypil som dve pollitrovky borovičky od obeda! Šak ti vravím ... Vieš, mal som problémy so ženou. Máme malého synčeka ... No a kvôli tomuto

môjmu chlastu ... Odišla odo mňa. Proste som prišiel pred pár mesiacmi domov a ... nič! Prázdno. Odišli. Ona aj syn.“

„Aha. Ja som si stále myslel, že tá fľaša ..., keď ste nabúrali ...“

„Čo máš stále s tou fľašou, do čerta! Tej sa už nechytím ani keby bola celá zo zlata! Včera po operácii ma prišla navštíviť moja žena.“

„Skutočne? Takže je už všetko v poriadku.“

„No to zase nie, ale mala taký zvláštny pohľad. Vieš, cítil som, že ako ma videla ležať, že ... proste, že ma ešte stále má rada.“

„Mali by ste prestať piť.“

„Viem, sľúbil som jej to.“

„A čo ona? Čo povedala?“

„Myslím, že mi verí.“

„To sa jej nemôžete čudovať, ale ak vám dá šancu...“

Vtedy ma zavolala sestrička z ďalšej izby a tak som rýchlo zase skočil do každodenného maratónu ošetrovateľa.

Keď som večer odchádzal z práce, zastavil som sa ešte u Buloha v izbe, no mal práve návštevu – uplakaná žena ho držala za ruku a malý chlapec mu sedel na veľkej sádre. Pomaly som teda zavrel dvere a zašepkal som si sám pre seba:

„Ďakujem.“

Keď som večer prišiel domov, vo dverách ma privítala naša Margarétka a hneď ma ťahala k stolu, kde mala rozložené pastelky a chcela, aby som jej niečo nakreslil.

„Čo ti mám nakresliť, maličká?“ , spýtal som sa.

„Niečo!“ , odvetila jednoznačne.

„Ale čo niečo?“ , nedal som sa odbiť.

„Nó, NIEČO!“ , trvala tvrdohlavo na svojom.

Zelenou pastelkou som jej teda nakreslil vtáčika.

„Čo je to?, spýtala sa úprimne a pritlačila malý prstík na moju kresbu.

„Vtáčik. Holub.“ , odpovedal som.

„A ako robí holub?“ , nedala mi vydýchnuť Margarétka.

Zostal som ticho, pretože som mal pocit, že keby som jej povedal, že holub robí: „hrkú – hrkú“, nepovedal by som jej celú pravdu ...

Myšlienky mi rozfúkla moja žena, ktorá nám práve prestrela na večeru. Mali sme bryndzové halušky, ktoré som už jedol nespočetne veľa krát, no nikdy mi ešte nechutili tak ako vtedy večer.

Keď sme si večer ľahli spať, žena sa ku mne pritúlila, silno ma objala a sladúčko pošepkala, že je opäť tehotná. Zavrel som oči, pocítil som mäkké pohladenie spánku a ešte predtým, než som tvrdo a bezsenne zaspal, zbadal som v tme pod svojimi viečkami veľkého hovoriaceho holuba, ktorý odlietal kamsi preč. Asi si išiel hľadať Miesto. Ja som vtedy už to svoje – v podkroví Európy našiel.

Na druhý deň som znova začal čítať Tisícročnú včelu.